

ปีที่ 54 ฉบับที่ 34 : 1 กันยายน 2566

Volume 54 Number 34: September 1, 2023

กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Division of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

การสอบสวน
ทางระบาดวิทยาการสอบสวนโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ บ้านแม่ชะบุ ตำบลบ่อแก้ว
อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 20-23 ธันวาคม 2565(An investigation of mushroom poisoning case in Mae-kapoo Village,
Bokaew Sub-district, Samoung District, Chiangmai, 20-23 December 2022)

✉ eittsongyos@gmail.com

ทรงยศ คำชัย¹, ชัยวัฒน์ ใจหมื่น¹, รุจิรา การินทร์¹, ภาณุพงศ์ วงศ์ศรี²,
ณัฐพงษ์ ยอดทองเลิศ³, คทา โคโค๊ะ³¹ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ กระทรวงสาธารณสุข ² โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่³ สถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษา นวมินทราชินี บ้านปางมะโอ**บทคัดย่อ**

ความเป็นมา : วันที่ 21 ธันวาคม 2565 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ได้รับแจ้งจากโรงพยาบาลนครพิงค์ พบผู้ป่วยเพศหญิงเผ่ากะเหรี่ยง อายุ 59 ปี สงสัยรับประทานเห็ดพิษ ส่งตัวมาจากโรงพยาบาลสะเมิง ด้วยอาการคลื่นไส้ อาเจียน และอ่อนเพลีย จากการสอบสวนเบื้องต้นพบว่า รับประทานเห็ดที่เก็บจากซากขอนไม้ในหมู่บ้าน จึงดำเนินการลงพื้นที่สอบสวนโรค เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2565 เพื่อยืนยันการวินิจฉัย ศึกษาระบาดวิทยาเชิงพรรณนา และหาแนวทางที่เหมาะสมในการควบคุมและป้องกันโรค

วิธีการศึกษา : เป็นการศึกษาระบาดวิทยาเชิงพรรณนา โดยทำการสัมภาษณ์บุตรสาว สามิ ญาติ และเพื่อนบ้าน และค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม ตามนิยาม ดังนี้ *ผู้ป่วยสงสัย* หมายถึง ผู้ที่พักอาศัยในบ้านแม่ชะบุ ที่รับประทานเห็ดที่ขึ้นบนซากต้นไม้ต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ในวันที่ 1-22 ธันวาคม 2565 แล้วมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ร่วมกับ

อาการต่อไปนี้อย่างน้อย 1 อาการ ได้แก่ ถ่ายเหลว อ่อนเพลีย เวียนศีรษะ *ผู้ป่วยยืนยัน* หมายถึง ผู้ป่วยสงสัยที่มีผลตรวจเลือดพบค่าการทำงานของอวัยวะในร่างกายที่เกี่ยวข้องกับอาการที่สงสัยจากการรับประทานเห็ดพิษเกินค่ามาตรฐาน นอกจากนี้ทำการทบทวนเวชระเบียนของผู้ป่วย และศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

ผลการศึกษา : พบการเกิดโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษจริง ไม่พบผู้ป่วยสงสัยเพิ่ม พบผู้ป่วยยืนยัน 1 ราย เพศหญิง อายุ 59 ปี มีอาการผื่นคัน คลื่นไส้ อาเจียน ถ่ายเหลว ปวดท้อง อ่อนเพลีย ไม่อยากอาหาร และใจสั่น เริ่มมีอาการป่วยหลังจากรับประทานเห็ด 4 ชั่วโมง ผลตรวจเลือดทางห้องปฏิบัติการพบค่าความผิดปกติของการทำงานของตับและไตสูงเกินค่ามาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับการเกิดพิษจากเห็ดพิษตระกูล Amanita และอาการดีขึ้นหลังจากรักษาในโรงพยาบาล 15 วัน

อภิปรายผลการศึกษา : สันนิษฐานว่าสาเหตุการเกิดโรค เกิดจาก

◆ การสอบสวนโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ บ้านแม่ชะบุ ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 20-23 ธันวาคม 2565	515
◆ สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 34 ระหว่างวันที่ 20-26 สิงหาคม 2566	522
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 34 ระหว่างวันที่ 20-26 สิงหาคม 2566	523

การเก็บเห็ดพิษไม่ทราบชื่อปะปนมากับเห็ดแครงที่รับประทานได้ เนื่องจากเห็ดทั้ง 2 แบบ มีลักษณะคล้ายกันและขึ้นบริเวณเดียวกัน ด้านการควบคุมโรค ทำการแจ้งให้ประชาชนงดเก็บเห็ดทุกชนิดที่ขึ้นบริเวณนี้มารับประทาน และให้ความรู้เรื่องการสังเกตลักษณะเฉพาะของเห็ด การสังเกตอาการหลังรับประทานเห็ด การปฐมพยาบาล และการส่งตัวเข้ารับการรักษาโดยเร็ว

คำสำคัญ : โรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ, เห็ดพิษ ไม่ทราบชื่อ, เห็ดแครง

บทนำ

ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้น มีสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของเห็ด รา หลากหลายชนิด โดยเห็ดเป็นอาหารจากธรรมชาติที่หาได้ง่าย ราคาถูก และมีประโยชน์ต่อร่างกาย จึงเป็นแหล่งอาหารและแหล่งรายได้ให้กับชุมชน ช่วงฤดูฝนเป็นช่วงที่เหมาะสมต่อการเจริญของเห็ดหลายชนิดทั้งเห็ดพิษและเห็ดที่รับประทานได้ ส่งผลให้ในช่วงฤดูฝนพบผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตจากการรับประทานเห็ดพิษสูง โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ⁽¹⁾ โรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษเป็นโรคที่มีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมและสภาพภูมิศาสตร์ของประเทศไทย แต่ละปีมีรายงานผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตจากโรคนี้เสมอ

จากข้อมูลของกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค⁽²⁾ ระหว่างปี พ.ศ. 2555-2562 พบผู้ป่วยในประเทศมากกว่า 1,000 รายต่อปี สำหรับปี พ.ศ. 2563 พบผู้ป่วยมากถึง 2,901 ราย เสียชีวิต 8 ราย โดยจังหวัดที่มีอัตราป่วยสูง ได้แก่ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร ชัยภูมิ และร้อยเอ็ด สำหรับจังหวัดเชียงใหม่ ถึงแม้อัตราอุบัติการณ์ของโรคจะไม่สูงมาก แต่ก็พบผู้ป่วยจากการรับประทานเห็ดพิษทุกปี ซึ่งข้อมูลจากกลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่⁽³⁾ ย้อนหลัง 10 ปี (ปี พ.ศ. 2555-2564) พบผู้ป่วยจำนวน 108, 43, 65, 30, 35, 23, 26, 18, 17 และ 17 ราย ตามลำดับ และในปี พ.ศ. 2565 (ข้อมูล ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2565) พบ 27 ราย โดยอำเภอที่พบผู้ป่วยเป็นประจำเกือบทุกปี คือ อำเภอที่มีพื้นที่ห่างไกล พื้นที่ป่าอุดมสมบูรณ์ และเป็นภูเขาสูง ซึ่งเหมาะแก่การเจริญเติบโตของเห็ด

จังหวัดเชียงใหม่ พบผู้ป่วยอาหารเป็นพิษจากเห็ดพิษมากในช่วงฤดูฝน แต่สำหรับปี พ.ศ. 2565 มีฝนตกชุกนอกฤดูกาลจึงทำให้มีเห็ดขึ้นนอกฤดูกาล จนเป็นที่มาของการพบผู้ป่วยจากการรับประทานเห็ดพิษในครั้งนี โดยเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2565 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ได้รับแจ้งทางโทรศัพท์จาก

โรงพยาบาลนครพิงค์ พบผู้ป่วยหญิงกะเหรี่ยง อายุ 59 ปี อยู่ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง สงสัยรับประทานเห็ดพิษมา 1 วัน มีอาการอ่อนเพลีย อาเจียนหลายครั้ง และถ่ายเหลว 1 ครั้ง จากการสอบสวนโรคเบื้องต้น พบว่าผู้ป่วยรับประทานเห็ดที่เคยรับประทานมาก่อน ดังนั้นทีมสอบสวนโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ จึงประสานโรงพยาบาลนครพิงค์ และสถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ เพื่อสอบสวนโรคเพิ่มเติมในวันที่ 23 ธันวาคม 2565

วัตถุประสงค์

1. เพื่อยืนยันการวินิจฉัย และการระบาดของโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 20 ธันวาคม 2565
2. เพื่ออธิบายลักษณะทางระบาดวิทยาของการระบาดของโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 20 ธันวาคม 2565
3. เพื่อเสนอแนะมาตรการป้องกันและควบคุมโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษที่เหมาะสม

วิธีการศึกษา

การศึกษาระบาดวิทยาเชิงพรรณนา ดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง และอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อเตรียมการสอบสวนโรค
2. ศึกษาทะเบียนประวัติผู้ป่วย เพื่อยืนยันการวินิจฉัย และศึกษาผลตรวจเลือดทางห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลนครพิงค์เพื่อดูค่าการทำงานของอวัยวะในร่างกายที่เกี่ยวข้องกับอาการที่สงสัยจากการรับประทานเห็ดพิษ ได้แก่ BUN, Creatinine, Alkaline phosphatase, SGOT, SGPT, Bilirubin และ eGFR เป็นต้น
3. กำหนดนิยามในการสอบสวนโรคและค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม ดังนี้

ผู้ป่วยสงสัยโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ

คือ ผู้ที่พักอาศัยในบ้านแม่ชะปู่ ที่รับประทานเห็ดที่ขึ้นบนซากขอนไม้ในหมู่บ้าน ในวันที่ 11-22 ธันวาคม 2565 แล้วมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ร่วมกับอาการต่อไปนี้อย่างน้อย 1 อาการ ได้แก่ ถ่ายเหลว อ่อนเพลีย เวียนศีรษะ

ผู้ป่วยยืนยันโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ

คือ ผู้ป่วยสงสัยที่มีผลตรวจเลือดพบค่าการทำงานของอวัยวะในร่างกายที่เกี่ยวข้องกับอาการที่สงสัยจากการรับประทานเห็ดพิษ เกินค่ามาตรฐาน เช่น BUN, Creatinine, Alkaline phosphatase, SGOT, SGPT, Bilirubin และ eGFR อย่างน้อย 1 ค่าขึ้นไป

4. ลงพื้นที่สอบสวนโรค ด้วยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุตรสาว สอบถามข้อมูลทั่วไป ประวัติผู้ป่วย และประวัติการรับประทานอาหารของผู้ป่วย เพื่อหาข้อมูลการเจ็บป่วยเนื่องจากผู้ป่วยไม่สามารถสื่อสารได้ ส่วนสามี ญาติ และเพื่อนบ้าน สัมภาษณ์เกี่ยวกับการเก็บเห็ดรับประทาน อาการที่เกิดขึ้นหลังรับประทาน และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาข้อมูลเห็ดที่สงสัย และค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม และศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ในรัศมีรอบจุดเกิดเหตุ 1 กิโลเมตร เพื่อดูสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องโดยรวม

5. ประชุมวางแผนการป้องกัน และควบคุมโรคร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการเฝ้าระวังโรคในพื้นที่

หลังจากลงพื้นที่สอบสวนโรคแล้ว ได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบสามเส้า และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา

1. การยืนยันการวินิจฉัย

การสอบสวนครั้งนี้ ยืนยันได้ว่าเกิดโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษในพื้นที่จริง โดยยืนยันได้จากผลการตรวจเลือดของผู้ป่วย พบความผิดปกติของค่าที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของตับและไต สูงเกินค่ามาตรฐาน ประกอบด้วย BUN (59.1 mg/dL) Alkaline phosphatase (129 U/L) SGOT (2,326 U/L) SGPT (3,602 U/L) Bilirubin total (3.72 mg/dL) eGFR (8.10 mL/min) และ Enzymatic creatinine (5.34 mL/dL) และอาการของผู้ป่วยเกิดจากหลังรับประทานเห็ดแล้ว 4 ชั่วโมง ส่วนสาเหตุสันนิษฐานว่าผู้ป่วยเก็บเห็ดพิษไม่ทราบชื่อปะปนมากับเห็ดแครง ซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน และขึ้นบริเวณขอนไม้เดียวกัน

2. ลักษณะทางระบาดวิทยาของโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ

จากการสอบสวนโรค ไม่พบผู้ป่วยเพิ่ม มีเพียงผู้ป่วยยืนยัน 1 ราย เป็นหญิงกะเหรี่ยง อายุ 59 ปี มีโรคประจำตัว คือ ความดันโลหิตสูง และเบาหวานที่ควบคุมไม่ได้ (ทำให้เกิดอาการตาพร่ามัว มองเห็นไม่ค่อยชัดเจน) ประกอบอาชีพเกษตรกร อาศัยอยู่บ้านร่วมกัน 5 คน ที่บ้านแม่ชะบุ หมู่ที่ 3 ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง ซึ่งอยู่ห่างจากตำบลบ่อแก้ว 15 กิโลเมตร การคมนาคมลำบาก

วันที่ 19 ธันวาคม 2565 ประมาณ 07.00 น. ผู้ป่วยเก็บเห็ดแครงที่บ้านจำนวนหนึ่งมาแช่น้ำ แล้วนำมาต้มเกลือในแก้วสแตนเลสจนน้ำแห้ง รับประทานกับข้าวสวย เวลาประมาณ 12.00 น. รับประทานคนเดียว หลังจากนั้น 4 ชั่วโมง เริ่มมีอาการผื่นคัน คลื่นไส้ อาเจียนหลายครั้ง และถ่ายเหลว 1 ครั้ง ไม่ได้รับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น หลังจากนั้นผู้ป่วยมีอาการบอ้ยขึ้นจนไม่สามารถรับประทานอาหารมื่อเย็นได้ อ่อนเพลีย นอนไม่ค่อยหลับ แต่ญาติไม่สามารถนำส่งสถานอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ ได้ เนื่องจากการเดินทางกลางคืนลำบาก

วันที่ 20 ธันวาคม 2565 ผู้ป่วยมีอาการป่วยเพิ่มมากขึ้น ยังคงคลื่นไส้อาเจียนอยู่ ปวดท้อง ใจสั่น และเวียนศีรษะ ญาติจึงนำส่งสถานอนามัยเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านบ่อแก้ว ประมาณเวลา 12.00 น. ส่งต่อโรงพยาบาลสะเมิงประมาณเวลา 15.00 น. และส่งต่อโรงพยาบาลนครพิงค์ เวลาประมาณ 19.00 น.

วันที่ 21 ธันวาคม 2565 ผลการตรวจเลือดพบค่าการทำงานของตับ และไต ผิดปกติ เวลาประมาณ 10.00 น. ทีมตระหนักรู้สถานการณ์ โรงพยาบาลนครพิงค์ รายงานเหตุการณ์ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ทราบ และดำเนินการสอบสวนโรค

เห็ดทั้ง 2 ชนิดขึ้นบริเวณเดียวกัน

ลักษณะเห็ดพิษไม่ทราบชื่อ

ลักษณะของเห็ดแครง

รูปที่ 1 ลักษณะเห็ดแครง และเห็ดพิษไม่ทราบชื่อที่คาดว่าจะสาเหตุของการเกิดโรคในครั้งนี้

วันที่ 23 ธันวาคม 2565 ทีมสอบสวนโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ลงพื้นที่บ้านแม่ชะปู้ เพื่อสอบสวนโรค ค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม และศึกษาสภาพแวดล้อม

วันที่ 4 มกราคม 2566 ผู้ป่วยอาการดีขึ้น แพทย์จำหน่ายออกจากโรงพยาบาล รวมเวลาเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล 15 วัน และ 12 มกราคม 2566 นัดตรวจเลือดอีกครั้งที่โรงพยาบาล สะเมิง ผลการตรวจเลือดพบค่าการทำงานของตับและไตปกติ

ผลการสำรวจบริเวณบ้านผู้ป่วย พบว่า ลักษณะบ้านของผู้ป่วย เป็นบ้านไม้สองชั้น อาศัยอยู่ด้วยกัน 5 คน คือ ผู้ป่วย สามีนุตรสาว บุตรชาย และหลานสาว บริเวณหลังบ้านห่างออกไปประมาณ 100 เมตร เป็นหุบเหว ที่มีป่าขึ้นรกชัฏ มีพุ่มไม้และหญ้าขึ้นปกคลุม รองรับขอนไม้ระแนง (ที่ขึ้นของเห็ด) ที่ถูกโค่นล้มไว้

ผลการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า รอบบริเวณบ้าน ไม่มีพื้นที่ทำนาขั้นบันได ทำสวนกะหล่ำปลี หรือทำไรสตรอเบอร์รี่ (เป็นการเกษตรที่ใช้สารเคมีมาก) อยู่ใกล้ จึงไม่มีเหตุที่จะมีสารเคมีปนเปื้อนเห็ดที่รับประทานได้ นอกจากนี้ทีมสอบสวนโรคสำรวจพบว่า บริเวณขอนไม้เดียวกันยังพบเห็ดอีกชนิดหนึ่งขึ้นในอยู่ใกล้เคียงกัน ชาวบ้านแจ้งว่าไม่มีชื่อเรียกเห็ด แต่ทราบว่าเห็ดพิษ ไม่มีใครเก็บไปรับประทาน แต่ในการสอบสวนครั้งนี้ไม่ได้ทำการส่งเห็ดดังกล่าวตรวจทางห้องปฏิบัติการ แต่เก็บเห็ดทั้ง 2 ชนิดมาดูตามลักษณะสัณฐานวิทยาพบว่า เห็ดพิษไม่ทราบชื่อดังกล่าว มีหมวกเห็ดเป็นรูปพัด แบน แข็งกระด้างขอบเห็ดเรียบไม่หักงอ สีน้ำตาลอ่อนปนขาว ไม่มีก้านเห็ดชัดเจน โดยฐานเห็ดขึ้นชิดติดกับขอนไม้ และไม่มีหนอนหรือแมลงกิน มีทั้งขึ้นเดี่ยว และขึ้นซ้อนกันเป็นชั้น ๆ มีหลายขนาด ดอกแฉะมีขนาดใหญ่ หนา

และแข็งกระด้างมาก ส่วนเห็ดอ่อนหมวกเห็ดสีขาว สีและขนาดใกล้เคียงกับเห็ดแครงแก่

ผลการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่า เห็ดดังกล่าวเริ่มออกครั้งแรกในเดือนกรกฎาคม 2565 ผู้ป่วยและคนในหมู่บ้านเคยเก็บรับประทาน แต่ไม่มีใครมีอาการป่วยหลังรับประทาน ช่วงต้นเดือนธันวาคม 2565 ในพื้นที่มีฝนตกชุกนอกฤดูกาล ทำให้เห็ดแครงงอกที่เดิมอีกครั้ง ผู้ป่วยเก็บเห็ดมารับประทานเป็นคนแรก แล้วเกิดอาการป่วย หลังจากนั้นก็มีเพื่อนบ้านอีก 1 คน มาเก็บเห็ดบริเวณนี้ไปรับประทาน ไม่มีอาการป่วย ประกอบกับผู้ป่วยมีอาการตาพร่ามัว มองเห็นไม่ชัด จึงอาจเป็นสาเหตุให้เก็บเห็ดพิษชนิดนี้ปะปนมากับเห็ดแครงได้ ส่วนภาชนะที่ใช้ต้มเห็ดเป็นแกวสแตนเลสที่ผู้ป่วยใช้ในการประกอบอาหารเป็นประจำ น้ำที่ใช้ต้มเป็นน้ำประปาภูเขาที่ผู้ป่วยต้มเก็บไว้สำหรับบริโภค ส่วนเกลือที่ใช้เป็นเกลือเม็ดไม่ทราบยี่ห้อ ซึ่งผู้ป่วยใช้ปรุงอาหารเป็นประจำในห้องครัวก็ไม่มีจุดเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารพิษเช่นกัน

3. มาตรการป้องกันและควบคุมโรค

ทีมสอบสวนร่วมกันประชุมสรุปผลการสอบสวน วิเคราะห์วางแผนแนวทางการป้องกันและควบคุมโรค และสรุปมาตรการดังนี้

3.1 ประสานเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ แจ้งให้ประชาชนงดการเก็บเห็ดทุกชนิดจากขอนไม้ดังกล่าวมารับประทาน โดยเด็ดขาด และประสาน รพ.สต. ทุกแห่งในพื้นที่เสี่ยง เร่งสื่อสารความเสี่ยงให้แก่ประชาชนงดการรับประทานเห็ดที่ขึ้นนอกฤดูกาล และระมัดระวังการเก็บเห็ดที่ไม่รู้จัก ซึ่งอาจมีขนาด สี รูปลักษณ์คล้ายกับเห็ดที่รับประทานได้ การสังเกตอาการผู้รับประทานเห็ดพิษ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการส่งตัวเข้ารับการรักษาโดยเร็ว

รูปที่ 2 แกวสแตนเลสที่ผู้ป่วยใช้ในการต้มเห็ดรับประทาน

3.2 ทบทวนแนวทาง และเนื้อหาการสื่อสารความเสี่ยง และระบบการเฝ้าระวังโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทาน เห็ดพิษในบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยง โดยเน้นถึง การสอบสวนโรค การเก็บตัวอย่างส่งตรวจ และประสิทธิภาพ ในการสร้างความรอบรู้แก่ประชาชน

3.3 ส่งเสริมการเฝ้าระวังในชุมชนเพื่อช่วยลดอุบัติการณ์ ของโรค โดยให้ชุมชนและสถานบริการสาธารณสุขทุกแห่งเฝ้าระวัง ผู้ป่วยอาหารเป็นพิษ หากชักประวัติพบการรับประทานเห็ด ก่อนมีอาการป่วยตั้งแต่ 30 นาที-12 ชั่วโมง ให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่-สาธารณสุขทันที

สรุปและวิจารณ์ผล

การสอบสวนครั้งนี้ ยืนยันได้ว่าเกิดโรคอาหารเป็นพิษจาก การรับประทานเห็ดพิษจริง ยืนยันได้จากผลของการตรวจเลือดที่ พบค่าความผิดปกติของการทำงานของตับและไต ผู้ป่วยมีอาการ ป่วยหลังจากรับประทานเห็ดแล้ว 4 ชั่วโมง ซึ่งสอดคล้องกับอาการ ของผู้ป่วยที่รับประทานเห็ดพิษกลุ่ม Amanita⁽⁴⁻⁶⁾ ที่พิษของเห็ด ออกฤทธิ์ขัดขวางการทำงานของ Ribonucleic acid (RNA) ส่งผล ให้เซลล์สร้างโปรตีนไม่ได้และเซลล์ถูกทำลาย เป็นพิษต่อตับและไต โดยหลังจากรับประทานเห็ดจะแสดงอาการภายใน 4-6 ชั่วโมง มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย ปวดท้อง หลังจากนั้น 12 ชั่วโมง มีอาการตับและไตวาย และอาจเสียชีวิตได้

ส่วนสาเหตุการเกิดโรคสันนิษฐานว่าเกิดจากการเก็บ เห็ดพิษปนมากับเห็ดแครง ซึ่งมีลักษณะคล้ายกันทั้งสี และขนาด และขึ้นบริเวณเดียวกัน โดยใช้วิธีการสังเกตสัญญาณวิทยายานนอก ด้วยตาเปล่า⁽⁷⁾ ประกอบกับผู้ป่วยมีอาการตาฝ้าฟาง มองเห็นไม่ชัด จากโรคเบาหวานที่ควบคุมโรคไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ขวัญเรือน นาคสุวรรณกุล และคณะ⁽⁸⁾ ที่กล่าวว่า เห็ดพิษส่วนใหญ่จะพบขึ้น ปะปนกับเห็ดที่รับประทานได้ในช่วงฤดูฝน มีเห็ดพิษหลายชนิดที่ ขึ้นปะปนกับเห็ดที่รับประทานได้ โดยมีลักษณะสีและรูปร่าง คล้ายกัน จึงเป็นสาเหตุให้เก็บเห็ดพิษมารวมในตะกร้าเดียวกัน และ นำไปปรุงอาหารในหม้อเดียวกัน หากผู้ที่เก็บเห็ดไม่มีความชำนาญ ไม่มีทักษะในการสังเกตและจดจำลักษณะของเห็ดได้ หรือคนเก็บ เห็ดมีพยาธิสภาพทางร่างกายที่ไม่เอื้อต่อการแยกชนิดของเห็ด

การสอบสวนโรคครั้งนี้พบผู้ป่วยยืนยัน 1 ราย โดยมี ลักษณะทางระบาดวิทยา ทั้งบุคคล เวลา และสถานที่ สอดคล้อง กับกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค⁽¹⁾ กลุ่มพิษวิทยาและชีวเคมี กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์⁽⁹⁾ และสิริลักษณ์ รังสิวศ์ และพจมาน ศิริอารยาภรณ์⁽¹⁰⁾ ที่กล่าวว่า สารพิษจากเห็ดป่าสกุล Amanita

เป็นสารพิษที่รุนแรงที่สุดและทนต่อความร้อน หลังจากรับประทาน เข้าไปแล้วส่วนใหญ่มักเกิดอาการหลัง 4 ชั่วโมงขึ้นไป อาการที่พบ ส่วนใหญ่ คือ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ถ่ายเหลวเป็นน้ำ จะแสดง อาการประมาณ 2-3 วัน หลังจากนั้นผู้ป่วยจะมีการดีขึ้น แต่จะ ตรวจพบเอนไซม์ตับและไตสูงขึ้นเรื่อย ๆ ต่อมาอาการกลับรุนแรง มากขึ้น มีระบบเลือด หายใจ และอวัยวะภายในล้มเหลว และเสียชีวิต จากภาวะตับหรือไตวายภายในระยะเวลา 4-16 วันได้ ประกอบกับ ผู้ป่วยรายนี้ไม่ได้รับการปฐมพยาบาล และนำส่งถึงโรงพยาบาลช้า (มากกว่า 24 ชั่วโมง) จึงทำให้มีอาการค่อนข้างมาก ตรวจพบค่าการ ทำงานของตับและไตสูงกว่าค่าปกติ แต่ผู้ป่วยอาเจียรรับประทานเห็ดพิษ จำนวนไม่มาก และได้รับการรักษาจากแพทย์อย่างใกล้ชิด จึงทำให้ ไม่เสียชีวิต รวมเวลาที่ใช้ในการรักษานานถึง 15 วัน สอดคล้องกับ การสอบสวนของพิชฐ์ บัญญัติ และคณะ⁽¹¹⁾ ที่พบผู้ป่วย 7 ราย มี อาการเข้าได้กับอาการของการรับประทานเห็ดพิษสกุล Amanita ที่ ทำให้ตรวจเลือดพบค่าความผิดปกติของการทำงานของตับและไตสูงมาก

พื้นที่ในจังหวัดเชียงใหม่ที่พบผู้ป่วยโรคนี้ ส่วนใหญ่เป็น หมู่บ้านทางไกลบนภูเขา การเดินทางเข้า-ออกหมู่บ้านค่อนข้าง ลำบากในเวลากลางคืน และประชาชนในพื้นที่ขาดความรู้เรื่องการ ปฐมพยาบาล ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเร่งสื่อสารความเสี่ยงแก่ผู้นำชุมชน อสม. และประชาชน ให้เห็นความสำคัญในการป้องกันไม่รับประทาน เห็ดพิษ การตรวจสอบเห็ดที่ไม่รู้จักก่อนรับประทาน วิธีปฏิบัติที่ ถูกต้องในการสังเกตลักษณะเห็ดพิษ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น หากผู้รับประทานเห็ดพิษในพื้นที่และนำส่งโรงพยาบาลโดยเร็ว วิธีการเก็บตัวอย่างเห็ดพิษเพื่อส่งตรวจ และการสร้างเครือข่าย ชุมชนในการเฝ้าระวังโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ รวมทั้งการรับผู้ป่วยรักษา การวางแผนติดตามอาการขณะรักษาใน โรงพยาบาล และหลังจากออกจากโรงพยาบาล สอดคล้องกับข้อเสนอแนะ ของ สิริรัตน์ แสงศิริรักษ์ และเอกลักษณ์ แสงศิริรักษ์⁽¹²⁾

ข้อจำกัดในการสอบสวนโรค

พื้นที่เกิดเหตุเป็นพื้นที่อาศัยของประชาชนกลุ่มชาติพันธุ์ (กะเหรี่ยง) จึงมีปัญหาในเรื่องการสื่อสาร การลงพื้นที่สอบสวนโรค ทำได้ช้าจึงไม่สามารถเก็บเห็ดที่ผู้ป่วยรับประทานได้ และขาด ขอบประมาณในการสังเกตที่เก็บได้จากพื้นที่เกิดเหตุตรวจหาสารพิษ

ข้อเสนอแนะ

1. เพิ่มความรู้แก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ในการ สอบสวนโรค และเก็บตัวอย่างอาหารโดยรวดเร็วครอบคลุม
2. ค้นหาผู้ที่สามารถสื่อสารภาษาถิ่นได้ เพื่อเป็นล่ามในการ สื่อสาร ให้ความรู้ คำแนะนำแก่ผู้นำชุมชน อสม. และประชาชนใน พื้นที่ รวมทั้งสร้างความรอบรู้ให้กลุ่มเสี่ยงเป็นภาษาท้องถิ่นได้

3. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ควรมีการวางแผนจัดการงบประมาณสำรองไว้สำหรับส่งตัวอย่างจากการสอบสวนตรวจทางห้องปฏิบัติการ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ นายแพทย์สุรเชษฐ อรุณทอง รองผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่ และนายแพทย์กิตติพันธุ์ จลอม ผู้ช่วยนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ที่ให้คำปรึกษาในการสอบสวนโรค ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ที่อำนวยความสะดวกในการลงพื้นที่สอบสวนโรค การให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทำให้การสอบสวนโรคในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

Reference

1. Division of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health Thailand. Situation of mushrooms poisoning, Thailand. Weekly Epidemiological Surveillance Report. 2016; 47: 378-81. (in Thai)
2. Nooron N, Parnmen S, Sikaphana S, Leudang S, Uttawichai C, Polputpisatkul D. The situation of mushrooms food poisoning in Thailand: symptoms and common species list. Thai J Toxicol [Internet]. 2020 [cited 2023 Nov 20]; 35(2): 58-69. Available from: <https://li01.tci-thaijo.org/index.php/ThaiJToxicol/article/view/248088> (in Thai)
3. Department of Communicable Disease Control, Chiang Mai Provincial Public Health Center. The situation of mushrooms food poisoning in Chiang Mai [Internet]. [cited 2022 Dec 25]. Available from: <https://covid.chiangmaihealth.go.th/situation.php> (in Thai)
4. Ramathibodi Poison Center, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University. Mushroom poisoning [Internet]. [cited 2022 Dec 25]. Available from: <https://www.rama.mahidol.ac.th/poisoncenter/th/pois-cov/mushroom> (in Thai)
5. Parnmen S, Thongbor A, Chantrarasena C, Sikaphan S, Luedang S, Chanthaporn S. Poisonous mushrooms handbook. Nonthaburi; Department of Medical Sciences, Ministry of Public Health; 2018. (in Thai)
6. White J, Weinstein SA, De Haro L. Mushroom poisoning: A proposed new clinical classification. Toxicon. 2019; 157: 53-65.
7. Naksuwankul K, Parnmen S, Sikaphan S, Thongbo A, Chandrasena C. The morphology study of mushroom, poisonous mushroom and community surveillance handbook. Bangkok; Department of Medical Sciences, Ministry of Public Health; 2019. (in Thai)
8. Naksuwankul K, Thongbor A, Chantrarasena C, Ong-atnarong C, Phonrat S, Parnmen S, et al. Classification of poisonous mushroom base on morphological characteristics and indigenous knowledge at Ubon Ratchathani Province. KKU Sci J. 2021; 49 (1): 40-57. (in Thai)
9. Toxicology and Biochemistry Sector, Department of Medical Sciences, Ministry of Public Health. Toxic of poisonous mushrooms [Internet]. [cited 2022 Dec 25] Available from: <http://nih.dmsc.moph.go.th/fsheet/showimgpic.php?id=21> (in Thai)
10. Rangsiwong S, Siriarayapon P. Eating young wild mushrooms risks danger from poisonous mushrooms: Eating just half of them can lead to death. Weekly Epidemiological Surveillance Report. 2016; 47: 369-74. (in Thai)
11. Banyati P, Pongchamnapi P, Jarasarn Y, Srisook P, Chaira-ngab T. Investigation of Deaths from Mushroom Poisoning at Tubburg Village, Wangban Sub-district, Phetchabun Province. Journal of Health Science. 2014; 23(5): 788-93. (in Thai)
12. Sangsirilak S, Sangsirilak A. Factors Associated with Acute Liver Injury from Wild Mushroom Ingestion, Kaphcoeng Hospital, Surin Province. Medical Journal of Srisakat Surin Buriram Hospital. 2019; 34(2): 289-300. (in Thai)

แนะนำการอ้างอิงสำหรับบทความนี้

ทรงยศ คำชัย, ชัยวัฒน์ ใจหมั่น, รุจิรา การินทร์, ภาณุพงศ์ วงศ์ศรี, ญัฐพงษ์ ยอดทองเลิศ, คทา โคโดะ. การสอบสวนโรคอาหารเป็นพิษจากการรับประทานเห็ดพิษ บ้านแม่ชะปู้ ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 20–23 ธันวาคม 2565. รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์. 2566; 54: 515–21.

Suggested citation for this article

Khamchai S, Jaimun C, Karin R, Wongsri P, Yodtonglert N, Khodo K. An investigation of mushroom poisoning case in Mae-kapoo Village, Bokaew Sub-istrict, Samoung District, Chiangmai, 20–23 December 2022. Weekly Epidemiological Surveillance Report. 2023; 54: 515–21.

An investigation of mushroom poisoning case in Mae-kapoo Village, Bokaew Sub-district, Samoung District, Chiangmai, 20–23 December 2022

Authors: Songyos Khamchai¹, Chaiwat Jaimun¹, Ruchirada Karin¹, Panupong Wongsri², Nuttapong Yodtonglert³, Khatha Khodo³

¹ Chiangmai Provincial Public Health Office, Ministry of Public Health, Thailand

² Nakornping Hospital, Chiangmai Province

³ Ban Pangma-O Queen Sirikit 60th Anniversary Health Center

Abstract

Background: On 21 December 2022, Chiangmai Provincial Public Health Officer was reported Mushroom poisoning female patient that referred from Samoeng hospital. Her symptoms were nausea, vomiting and weakness. The basic investigation found she ate cockle mushroom (edible mushroom). This investigation was done on 23 December 2022 for confirmation of diagnosis, described the outbreak pattern and proposed the suitable prevention and control measures of this outbreak.

Methods: A descriptive epidemiological study was performed to interview the patient's daughter, husband, relatives and neighbors. Active case finding by definition: 1) suspected cases were persons in Mae Ka-poo village who ate mushrooms growing on dead logs in their village during 1–22 December 2022 and had nausea, vomiting and at least one of the following symptoms (diarrhea, tiredness and dizziness) and 2) confirm cases were suspected cases who had blood test results showing their organ function values, associated with suspected symptoms of eating poisonous mushrooms, exceeded the standard. In addition, the patient's medical record was reviewed, and environmental study was conducted.

Results: The investigation found a confirmed mushroom poisoning case was 59 years old, female and Karen tribe. Her symptoms were rash, nausea, vomiting, diarrhea, weakness, anorexia and heart palpitation. The incubation period was about 4 hours. Her blood test results revealed liver and kidney function values exceeded the standard that complied with Amanita family's toxin. She was treated in hospital for 15 days and was cured.

Conclusions: This cause was expected that she ate unknown poisonous mushrooms that were collected among the edible mushroom (cockle mushroom). Both were similar and grew in the same area. For the outbreak controlling, people had to be informed that they should not collect mushrooms from that area and provided information such as observing the characteristics of each type of mushrooms, observation of mushroom poisoning symptoms, and first aid and early referral for treatment.

Keywords: mushroom poisoning, unknown poisonous mushrooms, cockle mushroom

ศินีนาด กุลาวงค์, สิริภัสสร ชื่นอารมณ, วัชรพล รองเดช, ณัฐภรณ์ เทพวิไล, สุภาวดี สุขสมนิล, กันทิลา ทวีวิทยาการ

ทีมสรุปสถานการณ์โรคและภัยประจำสัปดาห์ (WATCH Team) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานเหตุการณ์ โรค และภัยสุขภาพที่สำคัญ ผ่านโปรแกรมการตรวจสอบข่าวการระบาด กรมควบคุมโรค จากเครือข่ายงานสาธารณสุขทั่วประเทศ ในสัปดาห์ที่ 34 ระหว่างวันที่ 20-26 สิงหาคม 2566 ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. สงสัยโรคเลปโตสไปโรซิส (โรคฉี่หนู) เสียชีวิต 4 ราย ใน 3 จังหวัด

จังหวัดนครพนม พบผู้เสียชีวิต 1 ราย เพศชาย อายุ 39 ปี อาชีพเกษตรกร (ทำนา) ที่อยู่ขณะป่วย ตำบลนาทม อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ปฏิเสธโรคประจำตัว มีประวัติใช้สารเสพติด เริ่มป่วยวันที่ 24 กรกฎาคม 2566 ด้วยอาการไข้ ปวดเมื่อยตามตัว สับสน รับการรักษาที่คลินิกแห่งหนึ่ง วันที่ 27 กรกฎาคม 2566 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลนาทม อาการแรกเริ่ม ปวดบริเวณขา และน่องมีตาเหลืองและไตวาย และเสียชีวิตในวันที่ 16 สิงหาคม 2566 ประวัติเสี่ยงดื่มน้ำโดยไม่สวมรองเท้า ซึ่งบริเวณตามุด้านใน ช้างซ้ายมีแผลยาวประมาณ 1 นิ้ว

จังหวัดมหาสารคาม เสียชีวิต 2 ราย

รายที่ 1 เพศชาย อายุ 59 ปี อาชีพทำนา เลี้ยงวัว ขณะป่วยอยู่ตำบลหนองแสง อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดมหาสารคาม เริ่มป่วยวันที่ 9 สิงหาคม 2566 มีไข้หนาวสั่น ปวดกล้ามเนื้อและปวดศีรษะอย่างรุนแรง ตาเหลืองตัวเหลืองหอบเหนื่อยถ่ายอุจระ เป็นสีดำ ไตวาย เข้ารับการรักษาครั้งแรกที่โรงพยาบาลนาโพธิ์ ด้วยอาการวิงเวียนศีรษะ เหนื่อยเพลีย อาเจียนเป็นเลือด ส่งรักษา ต่อโรงพยาบาลมหาสารคาม แพทย์วินิจฉัยภาวะช็อกจากการติดเชื้อในกระแสโลหิต ผู้ป่วยเสียชีวิตวันที่ 10 สิงหาคม 2566

รายที่ 2 เพศหญิง อายุ 80 ปี ปฏิเสธโรคประจำตัว มีประวัติดื่มน้ำ ขณะป่วยอยู่ตำบลโนนแดง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เริ่มป่วยวันที่ 14 สิงหาคม 2566 ต่อมาวันที่ 19 สิงหาคม 2566 มีไข้ต่ำ ๆ ตาเหลืองตัวเหลืองไตวาย เข้ารับการรักษาครั้งแรกที่โรงพยาบาลบรบือ แพทย์วินิจฉัย Severe Leptospirosis ส่งรักษาต่อที่โรงพยาบาลมหาสารคาม ผู้ป่วยเสียชีวิตวันที่ 22 สิงหาคม 2566

จังหวัดนครราชสีมา พบผู้เสียชีวิต 1 ราย เพศชาย

อายุ 17 ปี ปฏิเสธโรคประจำตัว อาชีพรับจ้างเก็บมังคุด ที่อยู่ขณะป่วย ตำบลดอนตะโก อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครราชสีมา มีประวัติสัมผัสน้ำซึ่งเป็นพื้นที่ขึ้นและแล้งมีแมลงที่เท้า เริ่มป่วยวันที่ 18 สิงหาคม 2566 ด้วยอาการ ไข้ ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ ตาแดง คอแข็ง ตาเหลืองตัวเหลืองไตวาย ซึ่ยารับประทานเอง ต่อมา วันที่ 21 สิงหาคม 2566 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลพรหมศรี และได้ส่งรักษาต่อที่โรงพยาบาลมหาสารคามนครราชสีมาในวันเดียวกัน ตรวจคัดกรองหาภูมิคุ้มกันต่อเชื้อโรคโรคลี หนู (Leptospirosis) ให้ผลลบ ผู้ป่วยเสียชีวิตวันที่ 23 สิงหาคม 2566 อยู่ระหว่างรอผลเพาะเชื้อจากเลือด ตรวจหาเชื้อในปัสสาวะด้วยวิธี Polymerase chain reaction (PCR) และตรวจหาภูมิคุ้มกันด้วยวิธี Indirect immunofluorescent antibody assay (IFA)

สถานการณ์ต่างประเทศ

นักเรียนหญิง 12 คน ถูกสงสัยว่าได้รับพิษไซยาไนด์จากหน่อไม้ในประเทศอินเดีย

วันที่ 18 สิงหาคม 2566 นักเรียนในหอพักหญิงของโรงเรียนแห่งหนึ่งในรัฐทริปุระ ประเทศอินเดีย จำนวน 12 คน ได้มีอาการป่วยพร้อมกันในช่วงค่ำหลังรับประทานอาหารเย็นร่วมกัน โดยมีอาการหายใจลำบาก ทางหอพักได้นำนักเรียนที่มีอาการป่วยทั้งหมดส่งโรงพยาบาลอย่างเร่งด่วน

จากข้อมูลในหอพักระบุว่าอาหารเย็นในวันนั้นมีแกงหน่อไม้รวมอยู่ด้วย แพทย์ผู้ให้การรักษาคาดการณ์เบื้องต้นว่าอาการของผู้ป่วยอาจเกิดจากการได้รับสารไซยาไนด์ซึ่งสามารถพบในหน่อไม้ดิบได้เช่นกัน แต่ทั้งนี้ยังไม่มียผลตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อยืนยันในเหตุการณ์นี้

ในมันสำปะหลังและหน่อไม้มีสารประกอบที่เป็นพิษในกลุ่ม Cyanogenic Glycoside คือ Linamarin และ Taxiphyllin ตามลำดับ ซึ่งสามารถเปลี่ยนเป็น Hydrogen cyanide ได้เมื่อ

เซลล์พืชนั้น ๆ ถูกตัด หั่น ปอก โดยสามารถลดความเป็นพิษของสารกลุ่ม Cyanogenic Glycoside ได้ด้วยความร้อนดังนั้นการทำให้สุกทำให้พืชเหล่านี้ปลอดภัยสำหรับการบริโภค

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 34 Reported cases of diseases under surveillance 506, 34 week

✉ sget506@yahoo.com

กลุ่มสารสนเทศทางระบาดวิทยา กองระบาดวิทยา

Epidemiological informatics unit, Division of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2566 สัปดาห์ที่ 34

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 34 week 2023

Disease	2023				Case* (Current 4 week)	Mean** (2018-2022)	Cumulative	
	Week 31	Week 32	Week 33	Week 34			2023	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	0	0	0	0	3	0
Influenza	6044	7829	9091	6669	29633	13475	119353	1
Meningococcal Meningitis	0	0	1	0	1	2	13	1
Measles	11	8	11	1	31	191	222	0
Diphtheria	0	0	0	0	0	1	0	0
Pertussis	0	3	0	0	3	6	11	0
Pneumonia (Admitted)	4478	4749	4663	2826	16716	18636	174157	170
Leptospirosis	140	100	66	23	329	238	2241	25
Hand, foot and mouth disease	1593	1478	1912	1187	6170	9098	37169	0
Total D.H.F.	6221	6398	5154	1873	19646	8983	79475	73

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานมัย กรุงเทพมหานคร และ กองระบาดวิทยา รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" ไม่ใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ป่วยและตายด้วยโรคที่ไม่ระบุวงทางระบาดวิทยา รายจังหวัด ประเทศไทย สัปดาห์ที่ 34 พ.ศ. 2566 (20-26 สิงหาคม 2566)

TABLE 2 Reported cases and deaths of diseases under surveillance by province, Thailand, 34 week 2023 (August 20-26, 2023)

(CHOLERA, HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE (HFMD), FOOD POISONING, PNEUMONIA (ADMITTED), INFLUENZA, MENINGOCOCCAL MENINGITIS, ENCEPHALITIS, PERTUSSIS, MEASLES, LEPTOSPIROSIS)

	CHOLERA				HFMD				FOOD POISONING				PNEUMONIA*				INFLUENZA				MENINGOCOCCAL*				PERTUSSIS				MEASLES				LEPTOSPIROSIS						
	Cum.2023	Current wk.	Cum.2023	Current wk.	Cum.2023	Current wk.	Cum.2023	Current wk.	Cum.2023	Current wk.	Cum.2023	Current wk.	Cum.2023	Current wk.	Cum.2023	Current wk.	Cum.2023	Current wk.	Cum.2023	Current wk.	Cum.2023	Current wk.	Cum.2023	Current wk.	Cum.2023	Current wk.	Cum.2023	Current wk.	Cum.2023	Current wk.	Cum.2023	Current wk.							
	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D							
Total	3	0	0	0	37169	0	1187	0	59703	0	749	0	174157	170	2826	2	119353	1	6669	0	13	1	0	0	671	3	13	0	0	222	0	1	0	2241	25	23	0		
Northern Region	3	0	0	0	8673	0	329	0	13983	0	198	0	33390	7	526	0	20517	0	1041	0	1	0	0	0	248	0	4	0	2	0	0	0	32	0	0	452	4	3	0
ZONE 1	0	0	0	0	5255	0	122	0	8858	0	84	0	21579	4	273	0	12939	0	479	0	0	0	0	0	211	0	4	0	2	0	0	0	26	0	0	412	3	3	0
Chiang Mai	0	0	0	0	2150	0	0	0	2577	0	1	0	6851	0	0	0	4112	0	0	0	0	0	0	0	45	0	0	0	0	1	0	0	15	0	0	39	0	0	
Lamphun	0	0	0	0	387	0	22	0	723	0	12	0	1098	0	9	0	791	0	117	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	
Lampang	0	0	0	0	228	0	0	0	730	0	0	0	1834	0	0	0	794	0	1	0	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	45	3	0	
Phrae	0	0	0	0	253	0	21	0	664	0	12	0	1642	0	51	0	1188	0	18	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	14	0	0	0	0		
Nan	0	0	0	0	284	0	0	0	990	0	0	0	1644	0	0	0	860	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	3	0	0	99	0	0		
Phayao	0	0	0	0	322	0	4	0	680	0	14	0	1857	0	61	0	1361	0	72	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	2	0	0	12	1	0	0	
Chiang Rai	0	0	0	0	1448	0	74	0	2265	0	45	0	5842	3	152	0	3708	0	271	0	0	0	0	0	127	0	4	0	0	0	0	1	0	0	178	0	2	0	
Mae Hong Son	0	0	0	0	183	0	1	0	229	0	0	0	811	1	0	0	125	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	0	0		
ZONE 2	0	0	0	0	1776	0	118	0	3443	0	81	0	6144	0	133	0	4355	0	243	0	1	0	0	0	17	0	0	0	0	0	0	6	0	0	30	1	0	0	
Uttaradit	0	0	0	0	210	0	19	0	344	0	9	0	821	0	21	0	628	0	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0		
Tak	0	0	0	0	224	0	9	0	812	0	11	0	1294	0	38	0	815	0	64	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	1	0	0		
Sukhothai	0	0	0	0	385	0	24	0	358	0	8	0	680	0	11	0	527	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	5	0	0		
Phitsanulok	0	0	0	0	607	0	43	0	1176	0	31	0	1044	0	42	0	1225	0	66	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0		
Phetchabun	0	0	0	0	350	0	23	0	753	0	22	0	2305	0	21	0	1160	0	59	0	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	3	0	0	5	0	0		
ZONE 3	3	0	0	0	1830	0	90	0	1862	0	33	0	6001	3	120	0	3449	0	319	0	0	0	0	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	
Chai Nat	0	0	0	0	188	0	1	0	180	0	0	0	334	0	0	0	226	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0		
Nakhon Sawan	0	0	0	0	569	0	35	0	768	0	20	0	2042	2	60	0	1640	0	181	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0		
Uthai Thani	2	0	0	0	224	0	5	0	184	0	6	0	961	0	22	0	264	0	29	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0		
Kamphaeng Phet	0	0	0	0	506	0	35	0	325	0	0	0	1781	1	34	0	507	0	65	0	0	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0		
Pichit	1	0	0	0	343	0	14	0	405	0	7	0	883	0	4	0	812	0	44	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Central Region*	0	0	0	0	13864	0	370	0	14329	0	168	0	43647	94	839	1	39668	0	3140	0	1	0	0	0	155	1	2	0	4	0	0	0	81	0	0	108	0	0	0
Bangkok	0	0	0	0	3956	0	173	0	4319	0	72	0	8722	31	227	0	16679	0	1613	0	0	0	0	0	53	0	1	0	4	0	0	0	42	0	0	4	0	0	
ZONE 4	0	0	0	0	3020	0	96	0	2539	0	33	0	10615	31	200	0	5188	0	342	0	0	0	0	0	27	0	0	0	0	0	0	9	0	0	8	0	0	0	
Northaburi	0	0	0	0	500	0	22	0	718	0	15	0	2026	0	77	0	1496	0	133	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	2	0	0	0	
Pathum Thani	0	0	0	0	552	0	14	0	399	0	4	0	2650	31	57	0	1325	0	98	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0		
P Nakhon S.Ayutthaya	0	0	0	0	688	0	13	0	480	0	3	0	1805	0	14	0	1107	0	42	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0		
Ang Thong	0	0	0	0	249	0	23	0	98	0	2	0	706	0	26	0	290	0	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Lop Buri	0	0	0	0	238	0	3	0	142	0	0	0	1319	0	8	0	223	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0		
Sing Buri	0	0	0	0	176	0	5	0	83	0	0	0	499	0	1	0	107	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Saraburi	0	0	0	0	548	0	16	0	481	0	6	0	1432	0	17	0	534	0	32	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0		
Nakhon Nayok	0	0	0	0	69	0	0	0	138	0	3	0	178	0	0	0	106	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
ZONE 5	0	0	0	0	2928	0	35	0	2621	0	28	0	9260	12	128	0	4337	0	314	0	1	0	0	0	19	1	0	0	0	0	0	4	0	0	23	0	0	0	
Ratchaburi	0	0	0	0	446	0	1	0	568	0	1	0	985	0	20	0	287	0	14	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0		
Kanchanaburi	0	0	0	0	535	0	0	0	492	0	0	0	2204	0	3	0	495	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0		
Suphan Buri	0	0	0	0	332	0	3	0	200	0	2	0	1562	0	4	0	478	0	4	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0		
Nakhon Pathom	0	0	0	0	801	0	16	0	332	0	4	0	1239	1	24	0	1483	0	166	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0		
Samut Sakon	0	0	0	0	76	0	0	0	63	0	0	0	199	0	0	0	128	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Samut Songkhram	0	0	0	0	57	0	0	0	151																														

ตารางที่ 2 (ต่อ) จำนวนผู้ป่วยและตายด้วยโรคที่ไม่ระบุสาเหตุทางระบาดวิทยา รายจังหวัด ประเทศไทย สัปดาห์ที่ 34 พ.ศ. 2566 (20-26 สิงหาคม 2566)

TABLE 2 Reported cases and deaths of diseases under surveillance by province, Thailand, 34 week 2023 (August 20-26, 2023)

(CHOLERA, HAND, FOOT AND MOUTH DISEASE (HFMD), FOOD POISONING, PNEUMONIA (ADM/ITD), INFLUENZA, MENINGOCOCCAL MENINGITIS, ENCEPHALITIS, PERTUSSIS, MEASLES, LEPTOSPIROSIS)

REPORTING AREAS	CHOLERA			HFMD			FOOD POISONING			PNEUMONIA*			INFLUENZA			MENINGOCOCCAL*			PERTUSSIS			MEASLES			LEPTOSPIROSIS			
	Cum.2023	Current wk.		Cum.2023	Current wk.		Cum.2023	Current wk.		Cum.2023	Current wk.		Cum.2023	Current wk.		Cum.2023	Current wk.		Cum.2023	Current wk.		Cum.2023	Current wk.		Cum.2023	Current wk.		
NORTH-EASTERN REGION	0	0	0	0	8939	0	248	0	27215	0	327	0	67515	12	852	1	34148	1	1390	0	1	0	0	0	0	0	0	0
ZONE 7	0	0	0	0	1689	0	31	0	7109	0	61	0	18654	0	206	0	6205	0	148	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Khon Kaen	0	0	0	0	361	0	0	0	2875	0	8	0	7308	0	12	0	3416	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Maha Sarakham	0	0	0	0	348	0	1	0	1223	0	9	0	4950	0	50	0	1019	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Roi Et	0	0	0	0	681	0	18	0	2257	0	27	0	4810	0	114	0	1279	0	95	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalasin	0	0	0	0	299	0	12	0	754	0	17	0	1566	0	30	0	491	0	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZONE 8	0	0	0	0	1209	0	29	0	5159	0	59	0	12675	1	190	0	5423	0	352	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bungkan	0	0	0	0	48	0	0	0	454	0	2	0	935	0	6	0	242	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nong Bua Lam Phu	0	0	0	0	113	0	7	0	174	0	3	0	1113	0	33	0	469	0	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udon Thani	0	0	0	0	217	0	8	0	1479	0	20	0	3531	1	77	0	1226	0	143	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Loei	0	0	0	0	149	0	0	0	541	0	1	0	2433	0	2	0	433	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nong Khai	0	0	0	0	365	0	6	0	1831	0	29	0	2198	0	24	0	2012	0	137	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sakon Nakhon	0	0	0	0	127	0	7	0	298	0	4	0	1410	0	35	0	662	0	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nakhon Phanom	0	0	0	0	190	0	1	0	382	0	0	0	1055	0	13	0	379	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZONE 9	0	0	0	0	3241	0	126	0	8338	0	108	0	16884	0	182	0	10894	1	424	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Nakhon Ratchasima	0	0	0	0	1175	0	39	0	2362	0	27	0	5844	0	65	0	3798	1	99	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Buri Ram	0	0	0	0	477	0	12	0	2029	0	28	0	4830	0	39	0	2200	0	56	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Surin	0	0	0	0	968	0	43	0	3108	0	40	0	3852	0	60	0	2997	0	151	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Chaiyaphum	0	0	0	0	621	0	32	0	839	0	13	0	2358	0	18	0	1899	0	118	0	1	0	0	0	0	0	0	0
ZONE 10	0	0	0	0	2800	0	62	0	6609	0	99	0	19302	11	274	1	11626	0	466	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Si Sa Ket	0	0	0	0	404	0	19	0	262	0	30	0	4589	4	110	1	714	0	94	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ubon Ratchathani	0	0	0	0	1804	0	32	0	4193	0	53	0	10152	7	96	0	7858	0	208	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yasothon	0	0	0	0	184	0	4	0	649	0	6	0	2815	0	48	0	1868	0	127	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Amnat Charoen	0	0	0	0	174	0	0	0	745	0	0	0	914	0	0	0	250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mukdahan	0	0	0	0	234	0	7	0	760	0	10	0	832	0	20	0	936	0	37	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Southern Region	0	0	0	0	5693	0	240	0	4176	0	56	0	29605	57	609	0	25020	0	1098	0	10	1	0	0	0	0	0	0
ZONE 11	0	0	0	0	3180	0	118	0	2201	0	33	0	14258	37	207	0	12465	0	560	0	3	0	0	0	0	0	0	0
Nakhon Si Thammarat	0	0	0	0	1066	0	47	0	664	0	10	0	4678	0	84	0	4495	0	106	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krabi	0	0	0	0	138	0	0	0	253	0	0	0	1279	0	1	0	794	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Phangnga	0	0	0	0	84	0	6	0	249	0	4	0	772	0	31	0	759	0	43	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Phuket	0	0	0	0	745	0	47	0	196	0	4	0	1666	0	41	0	2397	0	311	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Surat Thani	0	0	0	0	679	0	14	0	396	0	14	0	3600	35	42	0	2575	0	55	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ranong	0	0	0	0	56	0	0	0	349	0	0	0	769	0	0	0	280	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Chumphon	0	0	0	0	412	0	4	0	94	0	1	0	1494	2	8	0	1165	0	44	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZONE 12	0	0	0	0	2513	0	122	0	1975	0	23	0	15347	20	402	0	12555	0	538	0	7	1	0	0	0	0	0	0
Songkhla	0	0	0	0	683	0	39	0	1000	0	11	0	4343	0	123	0	2855	0	137	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Satun	0	0	0	0	122	0	8	0	48	0	1	0	732	0	21	0	446	0	52	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trang	0	0	0	0	656	0	37	0	278	0	6	0	1438	1	44	0	1372	0	61	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Phatthalung	0	0	0	0	296	0	15	0	126	0	2	0	1376	19	48	0	3180	0	31	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Pattani	0	0	0	0	120	0	1	0	215	0	1	0	1893	0	49	0	510	0	21	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Yala	0	0	0	0	168	0	2	0	175	0	0	0	2167	0	46	0	1363	0	77	0	3	1	0	0	0	0	0	0
Narathiwat	0	0	0	0	468	0	20	0	133	0	1	0	3398	0	71	0	2829	0	159	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร: รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

Central Region* เขตภาคกลางมีจำนวนจังหวัดดังนี้ "PNEUMONIA*" = PNEUMONIA (ADM/ITD) "MENINGOCOCCAL*" = MENINGOCOCCAL MENINGITIS "0" = No case C = Cases D = Deaths CUM. = Cumulative year-to-date counts

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ได้รับรายงานเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ที่ได้รับการรายงานเร่งด่วน จากผู้บริการพื้นที่เป็น Suspected, Probable และ Confirmed ซึ่งเป็นข้อมูลเฉพาะสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค จึงอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อมีผลการวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ป่วยและตายสงสัยด้วยโรคไข้เลือดออก จำแนกรายเดือนตามวันเริ่มป่วย รายจังหวัด ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2566 (1 มกราคม-30 สิงหาคม 2566)

TABLE 3 Reported Cases and Deaths of Suspected Dengue fever and Dengue Hemorrhagic fever Under Surveillance by Date of Onset, by Province, Thailand, 2023 (January 1–August 30, 2023)

REPORTING AREAS	2023														CASE	CASE
	DENGUE HEMORRHAGIC FEVER - TOTAL (DF+DHF+DSS)														RATE PER	FATALITY
	JAN	FEB	MAR	APR	MAY	JUN	JUL	AUG	SEP	OCT	NOV	DEC	TOTAL	TOTAL	100,000.00	RATE
	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	D	POP.	(%)
Total	4476	3282	3725	3978	5509	13811	26549	18145	0	0	0	0	79475	73	120.25	0.09
Northern Region	369	261	390	673	1287	3867	8305	5110	0	0	0	0	20262	10	169.16	0.05
ZONE 1	175	121	173	368	935	2977	6651	3808	0	0	0	0	15208	8	259.35	0.05
Chiang Mai	91	49	57	94	183	900	2070	868	0	0	0	0	4312	6	240.56	0.14
Lamphun	4	5	4	5	3	17	103	152	0	0	0	0	293	0	73.33	0.00
Lampang	4	4	15	18	80	172	387	270	0	0	0	0	950	0	132.17	0.00
Phrae	6	1	4	14	89	165	281	209	0	0	0	0	769	0	178.56	0.00
Nan	24	27	58	153	282	567	690	349	0	0	0	0	2150	0	453.07	0.00
Phayao	6	1	3	29	68	158	258	304	0	0	0	0	827	0	179.23	0.00
Chiang Rai	17	16	14	27	91	742	2607	1579	0	0	0	0	5093	0	391.88	0.00
Mae Hong Son	23	18	18	28	139	256	255	77	0	0	0	0	814	2	283.84	0.25
ZONE 2	104	55	93	194	261	648	1220	780	0	0	0	0	3355	2	95.13	0.06
Uttaradit	7	5	7	5	18	41	79	76	0	0	0	0	238	0	53.73	0.00
Tak	51	19	40	104	156	374	551	232	0	0	0	0	1527	1	223.20	0.07
Sukhothai	3	3	16	29	19	66	154	216	0	0	0	0	506	0	86.99	0.00
Phitsanulok	36	21	19	48	44	88	204	112	0	0	0	0	572	1	67.73	0.17
Phetchabun	7	7	11	8	24	79	232	144	0	0	0	0	512	0	52.60	0.00
ZONE 3	104	106	150	131	96	257	479	556	0	0	0	0	1879	0	64.67	0.00
Chai Nat	14	21	26	20	5	15	45	34	0	0	0	0	180	0	56.55	0.00
Nakhon Sawan	50	59	62	33	24	75	141	157	0	0	0	0	601	0	58.42	0.00
Uthai Thani	8	11	26	21	25	36	66	122	0	0	0	0	315	0	97.26	0.00
Kamphaeng Phet	22	12	23	33	30	79	141	158	0	0	0	0	498	0	70.26	0.00
Phichit	10	3	13	24	12	52	86	85	0	0	0	0	285	0	54.19	0.00
Central Region*	2949	1790	1877	1593	1764	3753	6775	5276	0	0	0	0	25777	33	112.89	0.13
Bangkok	1123	561	560	402	237	359	937	733	0	0	0	0	4912	5	89.39	0.10
ZONE 4	438	261	373	231	162	413	1071	970	0	0	0	0	3919	8	72.21	0.20
Nonthaburi	144	72	108	53	30	74	157	157	0	0	0	0	795	0	61.35	0.00
Pathum Thani	191	112	134	108	57	95	256	306	0	0	0	0	1259	5	104.78	0.40
P.Nakhon S.Ayutthaya	43	24	57	32	24	61	169	207	0	0	0	0	617	1	75.21	0.16
Ang Thong	9	6	15	2	1	5	10	18	0	0	0	0	66	0	24.21	0.00
Lop Buri	30	15	20	8	8	31	105	51	0	0	0	0	268	0	36.45	0.00
Sing Buri	0	1	7	4	0	4	2	5	0	0	0	0	23	0	11.34	0.00
Saraburi	17	21	27	17	30	82	223	184	0	0	0	0	601	0	94.11	0.00
Nakhon Nayok	4	10	5	7	12	61	149	42	0	0	0	0	290	2	111.36	0.69
ZONE 5	662	420	358	377	286	547	1263	1028	0	0	0	0	4941	4	92.74	0.08
Ratchaburi	92	47	54	65	47	111	295	196	0	0	0	0	907	0	104.76	0.00
Kanchanaburi	28	21	25	39	29	80	154	43	0	0	0	0	419	0	46.85	0.00
Suphan Buri	69	47	42	26	10	9	46	42	0	0	0	0	291	0	35.03	0.00
Nakhon Pathom	169	96	65	38	16	48	91	115	0	0	0	0	638	0	69.21	0.00
Samut Sakhon	198	133	86	91	44	78	162	151	0	0	0	0	943	0	159.99	0.00
Samut Songkhram	7	11	2	10	9	18	77	93	0	0	0	0	227	0	119.82	0.00
Phetchaburi	65	42	62	66	93	140	244	206	0	0	0	0	918	1	190.08	0.11
Prachuap Khiri Khan	34	23	22	42	38	63	194	182	0	0	0	0	598	3	108.08	0.50
ZONE 6	712	527	560	563	1074	2419	3459	2511	0	0	0	0	11825	16	188.73	0.14
Samut Prakan	235	165	139	100	53	124	150	219	0	0	0	0	1185	2	87.12	0.17
Chon Buri	266	169	139	124	196	457	814	519	0	0	0	0	2684	3	168.30	0.11
Rayong	109	112	113	108	218	515	772	635	0	0	0	0	2582	2	340.01	0.08
Chanthaburi	31	31	94	90	216	571	781	507	0	0	0	0	2321	5	432.91	0.22
Trat	31	14	34	87	331	421	329	118	0	0	0	0	1365	1	599.19	0.07
Chachoengsao	7	9	16	4	11	34	86	165	0	0	0	0	332	2	45.69	0.60
Prachin Buri	20	17	18	31	30	190	319	156	0	0	0	0	781	0	156.90	0.00
Sa Kaeo	13	10	7	19	19	107	208	192	0	0	0	0	575	1	102.16	0.17

ตารางที่ 3 (ต่อ) จำนวนผู้ป่วยและตายสงสัยด้วยโรคไข้เลือดออก จำแนกรายเดือนตามวันเริ่มป่วย รายจังหวัด ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2566 (1 มกราคม-30 สิงหาคม 2566)

TABLE 3 Reported Cases and Deaths of Suspected Dengue fever and Dengue Hemorrhagic fever Under Surveillance by Date of Onset, by Province, Thailand, 2023 (January 1-August 30, 2023)

REPORTING AREAS	2023														CASE	CASE
	DENGUE HEMORRHAGIC FEVER - TOTAL (DF+DHF+DSS)														RATE PER	FATALITY
	JAN	FEB	MAR	APR	MAY	JUN	JUL	AUG	SEP	OCT	NOV	DEC	TOTAL	TOTAL	100,000.00	RATE
	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	D	POP.	(%)
NORTH-EASTERN REGION	219	267	406	729	1260	3810	7998	4820	0	0	0	0	19509	7	89.57	0.04
ZONE 7	60	76	129	155	194	705	1326	676	0	0	0	0	3321	2	66.52	0.06
Khon Kaen	16	14	28	44	40	163	155	16	0	0	0	0	476	0	26.67	0.00
Maha Sarakham	21	27	34	31	54	196	428	242	0	0	0	0	1033	1	109.36	0.10
Roi Et	7	19	28	32	44	206	478	270	0	0	0	0	1084	1	83.96	0.09
Kalasin	16	16	39	48	56	140	265	148	0	0	0	0	728	0	74.89	0.00
ZONE 8	49	39	36	130	346	930	1585	989	0	0	0	0	4104	1	74.51	0.02
Bungkan	2	5	0	6	47	72	153	78	0	0	0	0	363	1	86.08	0.28
Nong Bua Lam Phu	5	2	10	22	49	150	476	443	0	0	0	0	1157	0	227.61	0.00
Udon Thani	16	14	12	22	40	72	67	89	0	0	0	0	332	0	21.24	0.00
Loei	5	10	5	25	79	195	258	90	0	0	0	0	667	0	104.65	0.00
Nong Khai	14	4	4	6	6	94	226	102	0	0	0	0	456	0	88.41	0.00
Sakon Nakhon	3	3	2	6	30	68	152	63	0	0	0	0	327	0	28.55	0.00
Nakhon Phanom	4	1	3	43	95	279	253	124	0	0	0	0	802	0	111.91	0.00
ZONE 9	67	72	105	168	211	938	2402	1638	0	0	0	0	5601	4	83.62	0.07
Nakhon Ratchasima	30	24	33	58	68	295	684	548	0	0	0	0	1740	1	66.16	0.06
Buri Ram	8	11	17	18	21	70	372	331	0	0	0	0	848	1	53.78	0.12
Surin	21	32	35	56	84	411	951	495	0	0	0	0	2085	2	151.87	0.10
Chaiyaphum	8	5	20	36	38	162	395	264	0	0	0	0	928	0	83.01	0.00
ZONE 10	43	80	136	276	509	1237	2685	1517	0	0	0	0	6483	0	141.45	0.00
Si Sa Ket	14	14	18	31	85	294	691	474	0	0	0	0	1621	0	111.43	0.00
Ubon Ratchathani	20	47	97	192	307	678	1383	796	0	0	0	0	3520	0	188.25	0.00
Yasothon	3	14	6	14	15	44	330	151	0	0	0	0	577	0	108.54	0.00
Amnat Charoen	0	2	4	11	21	21	79	24	0	0	0	0	162	0	43.16	0.00
Mukdahan	6	3	11	28	81	200	202	72	0	0	0	0	603	0	171.51	0.00
Southern Region	939	964	1052	983	1198	2381	3471	2939	0	0	0	0	13927	23	146.65	0.17
ZONE 11	347	359	358	372	471	982	1437	1060	0	0	0	0	5386	10	120.01	0.19
Nakhon Si Thammarat	71	99	83	84	97	226	380	386	0	0	0	0	1426	4	92.29	0.28
Krabi	58	62	61	51	68	212	241	96	0	0	0	0	849	1	176.85	0.12
Phangnga	27	34	48	48	72	95	99	53	0	0	0	0	476	0	177.98	0.00
Phuket	65	56	58	60	65	157	187	147	0	0	0	0	795	1	190.24	0.13
Surat Thani	47	50	47	33	57	122	222	160	0	0	0	0	738	3	68.74	0.41
Ranong	31	19	10	4	13	23	22	8	0	0	0	0	130	0	66.93	0.00
Chumphon	48	39	51	92	99	147	286	210	0	0	0	0	972	1	190.82	0.10
ZONE 12	592	605	694	611	727	1399	2034	1879	0	0	0	0	8541	13	170.51	0.15
Songkhla	246	226	256	232	298	634	961	965	0	0	0	0	3818	4	266.79	0.10
Satun	7	17	37	35	104	122	147	55	0	0	0	0	524	4	161.08	0.76
Trang	34	28	39	35	60	124	152	120	0	0	0	0	592	2	92.76	0.34
Phatthalung	50	59	46	38	39	83	120	152	0	0	0	0	587	0	112.53	0.00
Pattani	87	98	104	85	56	125	234	244	0	0	0	0	1033	2	140.94	0.19
Yala	62	62	61	62	81	202	258	187	0	0	0	0	975	1	178.60	0.10
Narathiwat	106	115	151	124	89	109	162	156	0	0	0	0	1012	0	124.31	0.00

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร รวบรวมจากรายงานผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษายังโรงพยาบาลในแต่ละสัปดาห์, กลุ่มสารสนเทศทางระบาดวิทยา กองระบาดวิทยา รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

หมายเหตุ: ข้อมูลที่ได้รับรายงานเป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น ที่ได้จากรายงานเร่งด่วน จากผู้ป่วยกรณีที่เป็น Suspected, Probable และ Confirmed เป็นข้อมูลเฉพาะสำหรับการป้องกันและควบคุมโรค อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

เมื่อมีผลตรวจยืนยันจากห้องปฏิบัติการ

Central Region* เขตภาคกลางนับรวมจังหวัดชัยนาท

C = Cases

D = Deaths

สมัครและติดตามรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

<https://he05.tci-thaijo.org/index.php/WESR/index>

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

ปีที่ 54 ฉบับที่ 34 : 1 กันยายน 2566 Volume 54 Number 34: September 1, 2023

กำหนดออก : รายสัปดาห์

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร ภูนาส นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์

หัวหน้าบรรณาธิการ : นายแพทย์จักรรัฐ พิทยาวงศ์อานนท์

กองบรรณาธิการ :

วรรณภา หาญเชาว์วรกุล เสาวพิศกร อ้นจ้อย วิทยา สวัสดิ์วุฒิพงษ์ วราลักษณ์ ตั้งคณะกุล พิมพ์ภา เตชะกมลสุข ปณิธิ ธีรมวิจิระ ดารินทร์ อารีไฮด์ชัย ปทุมมาลัย ตีลาพร ธราวิทย์ อุปพงษ์ ฐิติพงษ์ ยิ่งยง กาวิณี ดวงเงิน ธีรศักดิ์ ชักนำ อนุพงศ์ สิริรุ่งเรือง ชนินันท์ สนธิไชย ธีรณัฐณ์ แพร่คุณธรรม ธนิต รัตนธรรมสกุล ระพีพงศ์ สุพรรณไชยมาตย์ พันธนี ธิติชัย กันทิลาทวีวิทยการ ชาโล สาณศิลป์ อนุวัต จันทร์เทียน ณัฐพราง บิณฑุสิทธิ์ ดนิงนิจ เชื้อโฮ ชรัฐพร จิตรพิระ อุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล

ฝ่ายผลิตและจัดการวารสาร : คณะจัดการรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

ส่งบทความ ข้อคิดเห็น หรือพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

E-mail: weekly.wesr@gmail.com

จัดทำโดย

กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ชั้น 3 อาคาร 10 ตึกกรมควบคุมโรค ถนนติวานนท์ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000 โทร. 0-2590-3805

Division of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health, Tel (66) 2590-3805

Floor 3, Building 10, Department of Disease Control, Tiwanon Road, Mueang Nonthaburi District, Nonthaburi Province, Thailand, 11000